

۲۵

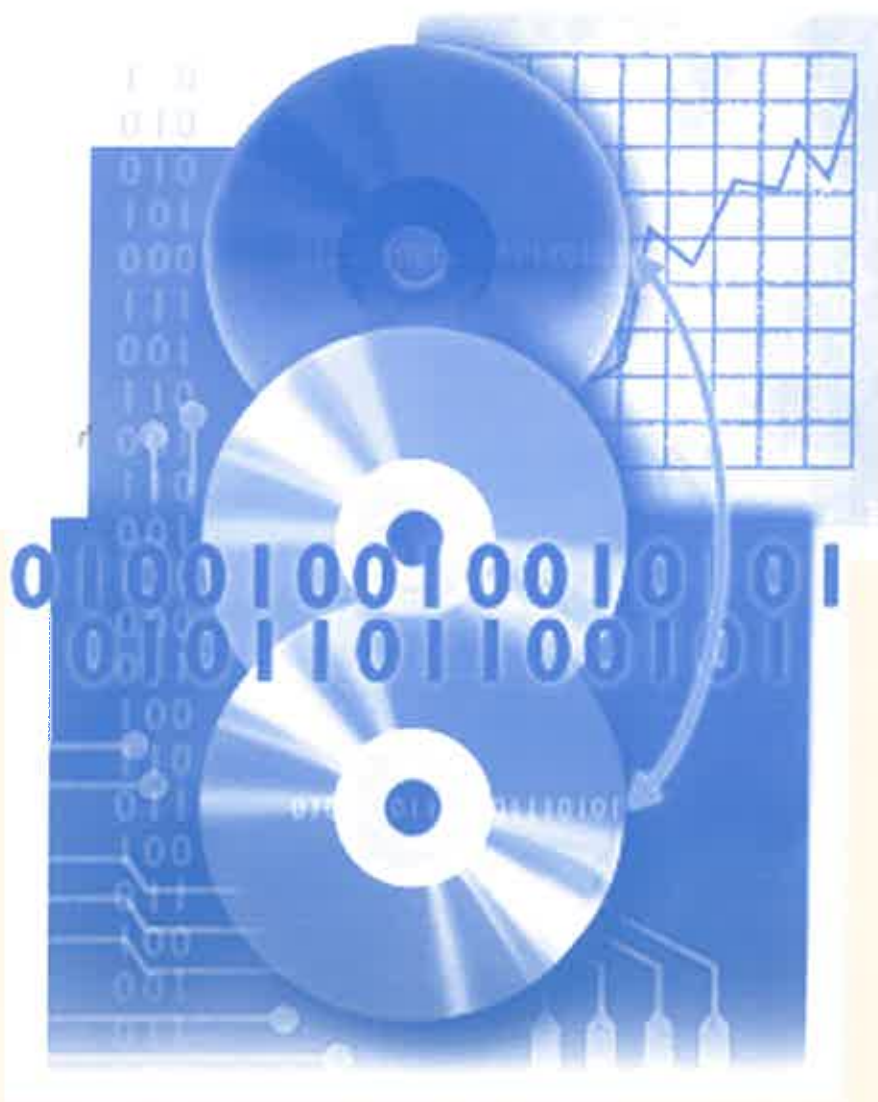
تازه‌های اطلاع‌رسانی و مهارت‌های اطلاع‌یابی

نشریه‌ای برای توسعه مهارت‌های سواد اطلاعاتی

شماره ۲۵

ISSN: 1681-7549

نشریه دو ماهانه مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی

مسئول: دکتر بهروز مهram

سر دبیر: زهره عباسی

مدیر داخلی: سهراب درویش

طراحی و صفحه آرایی: حسام حریری

تایپ: زهرا قدمگاهی

sdarvish@wali.um.ac.ir

پست الکترونیکی:

متن الکترونیکی این نشریه در سایت کتابخانه مرکزی قابل دسترسی است:

<http://e-library.um.ac.ir>

همکاران این شماره:

زهره عباسی - محمود صدیقی - فاطمه هراتیان

ملاهره معطمی - نفیسه دری‌فر - مینا طلاکوب

مریم فاسی - مریم مرادی‌خواه

سرمقاله^۱ به اشتراک گذاری دانش

دروندهای رقابتی پایدار می‌باشند. توانایی سازمانی در به دست آوردن و استفاده از این منابع در جهت اجرای کارها و فعالیت‌های رقابتی می‌باشد. بر اساس دیدگاه دانش - مداری به ویژه در کتابخانه‌ها که سازمانهایی هستند که از دیر باز با اطلاعات و دانش سروکار داشته‌اند باید به این مسئله توجه شود که تا چه میزان دانش کسب شده در سازمان که حاصل سالها تجربه کارمند می‌باشد مورد استفاده سایر کتابداران قرار می‌گیرد و در نهایت به دانش سازمانی تبدیل می‌شود. یکی از گام‌های رسیدن به این امر به اشتراک گذاری دانش و تجربیات می‌باشد.

آیا دانش مجتبی بر داده‌های علمی بنا شده یا بر ساختارهای اجتماعی یا ترکیبی از این دو است؟ برای پاسخ به این سوالها شیوه‌های تجسم بخشی، اشاعه و انتقال دانش در سازمانها بر اساس رویکردهای موجود برای نشان دادن تنوع رده‌بندیهای دانش کافی نیست.

سوال اساسی در حوزه مدیریت راهبردی این است که سازمان چگونه به مزایای رقابتی دست یابد و آن‌ها را تداوم بخشد. سرمایه‌ها و توانمندیهای سازمانی به عنوان منابع اصلی مزایای رقابتی تلقی می‌شوند. در این دیدگاه باید بین منبع و توانایی تمایز قائل شد. منابع سازمانی شامل ابزارها و تجهیزات، مهارت‌ها، و نقدینگی مهمترین

^۱ - زهره عباسی (دانشجوی دکتری رشته کتابداری و کارشناس ارشد مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد)

مجموعه های نقد و بررسی ادبیات جهان

(literary Criticism)

گنجینه های ادبی در مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

انتخاب و به چاپ رسیده است. گستردگی پوشش زمانی و همچنین کثرت نقدهای موجود در مورد بسیاری از نویسندگان به دلیل احیاء نقد به مناسبت برگزاری سالگردها و یادبودها و گردآوری مقاله های جدید و روزآمد باعث حجم زیاد این آثار شده است (Nclc, 1989.v.23.p.vii) مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی تاکنون ۲۸۰ جلد از این مجموعه بزرگ نقد ادبی (۹ جلد موضوعی) و ۱۲۷ جلد از مجموعه سرگذشتنامه ادبی (CA) را برای استفاده استادان، دانشجویان و علاقمندان ادبیات فراهم نموده است. این نوشتار می کوشد با معرفی این مجموعه ها و ساختار آنها امر بازایی مطالب را تسریع نماید.

مجموعه های نقد و بررسی ادبی (literary criticism)
۱. نقد ادبی معاصر (Contemporary literary Criticism) (CLC)

شامل شرح انتقادی و اطلاعات عمومی درباره ۳ هزار نویسنده اعم از داستان نویس، شاعر، نمایشنامه نویسی و فیلسوف می باشد که در حال حاضر زنده اند و نیز افرادی که پس از سال ۱۹۹۹ فوت نموده اند را نیز در بر دارد. جلدهایی که از ۱۹۷۳ تا ۱۹۹۹ چاپ شده اند شامل نویسندگانی هستند که پس از دسامبر ۱۹۵۹ درگذشته اند. (CLC, 2003, v. 165. p.vii)

مجموعه های نقد و بررسی ادبیات جهان به زبان انگلیسی از نوع دستنامه های تخصصی به شمار می روند که با تکیه بر ادبیات غرب چاپ و نشر یافته اند. این منابع به طور اخص از ۴ عنوان وابسته (CLC- TLC-NCLC-LC) و قریب به ۱۵ مجموعه مرتبط دیگر تشکیل شده است که از جمله آنها می توان به مجموعه نقد و بررسی آثار شکسپیر (SC)، ادبیات سده میانه (CMLC)، نقد داستان های کوتاه (SSC)، نقد شعر (PC)، نقد و بررسی نمایشنامه (DC)، اشاره نمود. از مجموعه های سرگذشتنامه ای نیز حدود بیست و دو سری انتشار یافته اند (راهنمای هر مجموعه در مقدمه هر جلد موجود است). بخش اعظم فعالیت موسسه انتشاراتی گیل (Thomson-Gale) چاپ و نشر این مجموعه های ادبی است. بنابر پایگاه اینترنتی ناشر (www.Gale.com) در فاصله سال های ۱۳۵۳/۱۹۷۴ تاکنون (۱۳۸۵) بیش از ۱۰۰۰ جلد از مجموع عنوان های وابسته (Related titles)، نقد آثار شکسپیر و مجموعه سرگذشتنامه ها چاپ شده اند این آثار به بحث و بررسی پیرامون نویسندگان، شاعران، موضوع های ادبی، نمایشنامه نویسان و فیلسوفان ملیت های مختلف می پردازند.

مقاله های مجموعه ها توسط ویراستاران این موسسه از میان صدها نشریه، روزنامه، جنگ های ادبی، تک نگاشت و کتاب

شماره ۲۵، تیرماه ۱۳۸۶

گنجینه های ادبی در مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

۹. فرهنگ زندگینامه ادبی Dictionary of literary Biography (DLB)

شامل سه مجموعه مرتبط می‌باشد

۱۰. فرهنگ فشرده زندگینامه ادبی امریکا

Concise Dictionary of American literary Biography.

هر یک از مجموعه‌ها ممکن است سالنامه (year book) یا جلد‌های جداگانه (Topics) موضوعی داشته باشند. سالنامه‌های این مجموعه‌ها حوادث و اتفاقات یک سال را در زمینه ادبیات بررسی می‌کند.

ساختار کلی مجموعه‌های نقد ادبی

اساس مجموعه‌ها بر پایه نظم الفبایی و نام خانوادگی نویسنده مورد بررسی است (به استثنای مجموعه آثار شکسپیر) از آنجا که ملاک تنظیم مجموعه‌ها تاریخ تولد و وفات نویسندگان و ساختار مجموعه‌ها می‌باشد، نویسندگان یک دوره ممکن است در دو سری متفاوت قرار گیرند.

اسم اشهر نویسنده "مدخل" قرار گرفته است.

اسامی پدید آورندگان غیر انگلیسی زبان با استفاده از الفبای انگلیسی ذکر می‌گردد

نام مستعار یا تخلص در کنار نام واقعی مولف در داخل قلاب در اولین خط از نقد یا زندگینامه آمده است. تاریخ تولد و وفات نامشخص، با علامت سوال (?) مشخص شده است.

گاهی "عنوان" یک اثر ادبی سرشناسه قرار می‌گیرد و تاریخ اصلی نگارش بیان می‌شود که نمایانگر شهرت اثر در زبان انگلیسی می‌باشد.

سیاهه‌ای از آثار مشهور نویسنده (principal works یا major) به ترتیب زمان نگارش و تاریخ اولین انتشار و نوع آن تنظیم شده است که در خصوص نویسندگان غیر انگلیسی زبان، عنوان اصلی اثر ذکر می‌گردد و ترجمه انگلیسی آن در داخل کروشه قرار گرفته است. برای نمایشنامه‌ها تاریخ اولین اجرا مورد نظر است

Vina imir (novel) 1869

[war and peace , 1886]

۱. نقد ادبی قرن بیستم (TCLC) Tewenieth Century literary Criticism

این مجموعه بیش از ۵۰۰ نویسنده و ۲۵۰۰۰ عنوان مقاله از ۵۸ ملیت را می‌پوشاند و شامل نویسندگانی است که در خلال سال‌های ۱۹۰۰ تا ۱۹۹۹ از دنیا رفته‌اند. جلد‌هایی که از ۱۹۷۸ تا ۱۹۹۹ منتشر شده‌اند نویسندگانی را در بر می‌گیرد که در فاصله سال‌های ۱۹۰۰ - ۱۹۶۰ فوت کرده‌اند. برخی از جلد‌های این سری اختصاص به موضوع‌های ادبی دارد. (TCLC, 2001, V. 104. p.vii)

۳. نقد ادبیات قرن نوزدهم Nineteenth-Century literature Criticism (NCLC) پدیدآورندگان ۱۸۰۰-۱۸۹۹ را می‌پوشاند و هر جلد تقریباً ۱۵ تا ۳۰ مدخل را در بر دارد.

۴. نقد ادبیات سال‌های ۱۸۰۰-۱۶۰۰ Literature Criticism from 1400-1800(LC)

۵. نقد و بررسی شکسپیر و آثار او Shakesperean Criticism (SC)

بنابر اطلاعات موجود در وب سایت ناشر جلد‌های ۱ تا ۱۰ مروری است بر تفسیر انتقادی از هر نمایشنامه و به طور کلی شمایی از نقدهای قرن ۱۷ تا عصر حاضر را ارائه می‌دهد. جلد‌های ۱۱-۲۶ بر تاریخ اجرای نمایشنامه‌های وی در صحنه تئاتر و اقتباس از نمایشنامه‌ها در ساخت فیلم تاکید دارد. جلد‌های ۲۷-۵۶ بر نقدهای ۱۹۶۰ به بعد اهتمام می‌ورزد و از جلد ۵۷ نقد عمومی و تاریخی در این سری آغاز می‌شود و مقاله‌های انتقادی جلد‌های ۹۰ تا ۹۵ را شامل می‌شود. تنظیم این مجموعه براساس نمایشنامه، شخصیت‌ها و موضوع است.

۶. مجموعه سرگذشتنامه نویسندگان معاصر Contemporary Authors series (CA)

زندگینامه بیش از ۹۰ هزار شاعر، نویسنده و نمایشنامه نویس را می‌پوشاند و شامل پنج سری به هم پیوسته است که سری جدید آن شرح نویسندگان معاصر می‌باشد.

۷. نقد و بررسی ادبیات سده میانه و کلاسیک

Classical and medieval litrarure criticism(CMLC)

آثار نویسندگان باستان تا قرن چهاردهم را مورد بررسی قرار می‌دهد.

۸. نقد و بررسی داستان‌های کوتاه (Short story criticism)

مقاله‌های نقد و بررسی : (CRITICISM)

مقاله‌های نقد و بررسی توسط نویسندگان مختلف و در زمان‌های متفاوت به رشته تحریر درآمده و برای بار دوم است که در این مجموعه‌ها چاپ و منتشر می‌شوند. در مورد مقاله‌هایی که نویسنده آنها مشخص نیست فقط به ذکر اثر اصلی بسنده می‌گردد و در خصوص مقاله‌ای که بعدها به یک مولف نسبت داده شده است نام منتقد در داخل گروه ذکر گردیده است.

The TIMES LITFARY SUPPLEMENT (essay date 1935)

[T.E.KEBBEL] (essay date 1893) (LC, 1984. v.1.p.13,15)

منابع و ماخذ (Source) یا منابع مورد استناد نویسنده (works cited) و منابعی برای مطالعه بیشتر خواننده (FURTHER REDING) در انتهای هر مدخل معرفی می‌گردد. علامت (*) بر روی آخرین منبع در پایان هر مقاله نشانگر آن است که نویسنده مقاله بیش از یک نفر می‌باشد
William Hazlitt* LC, 1984.v.1.p.13

چگونه از مجموعه‌های ادبی نقل قول نماییم؟

در مورد نقل قول از مجموعه‌های ادبی ناشر دو الگو را پیشنهاد می‌نماید که اولی برای نقل قول از نشریات ادواری و مورد دوم برای نقل قول از کتابها در نظر گرفته شده است این الگوهای پیشنهادی تحت عنوان "citing" در مقدمه هر جلد آمده است (CLC, 2003.v.165)

نمایه‌ها (Indexes)

سریع‌ترین راه برای دسترسی به اطلاعات این مجموعه نمایه‌ها می‌باشد و شامل موارد زیر است:

۱. نمایه درهم‌کرد پدیدآورندگان (Acumulative Author index)

علاوه بر اینکه در هر جلد نمایه نویسنده مورد نقد (Author Index) وجود دارد که جلدهای قبلی همان سری را می‌پوشاند، نمایه فوق نیز در انتهای برخی جلدها خواننده را

به تمام سری‌ها رهنمون می‌سازد. تنظیم آن الفبایی و براساس تاریخ تولد و وفات نویسنده و ساختار مجموعه‌ها فراهم آمده است. به عنوان مثال فیتزجرالد وارنست همینگوی با آنکه در یک دوره می‌باشند اما تاریخ تولد و وفات آنها باعث شده است تا در دو مجموعه متفاوت قرار گیرند.

۲. نمایه درهم‌کرد پدیدآورندگان براساس ملیت

(Acumulative nationality index)

تنظیم آن بر پایه ملیت و کشور نویسنده مورد بررسی می‌باشد

۳. نمایه درهم‌کرد موضوع (Acumulative topic index)

تمام سری‌های نقد و بررسی و نیز هر جلدی، مجموعه‌های قبلی را نیز می‌پوشاند. بنابر ادعای ناشر هر چهار جلد در هر سری این نمایه را دارد و تنظیم آن براساس "موضوع" است.

۴. نمایه درهم‌کرد عنوان (Acumulative title index)

یک نمایه عنوان در هر جلد و نیز نمایه درهم‌کردی از همه عنوان‌های مورد بحث همان سری فراهم شده است. همچنین ناشر یک نمایه درهم‌کرد سالیانه به صورت جداگانه برای هر مجموعه منتشر می‌نماید.

۵. نمایه درهم‌کرد منتقدان (Acumulative index to critics)

این نمایه در انتهای برخی جلدها با رنگ زرد آمده است و همان سری را پوشش می‌دهد.

شیوه استناد دهی منابع الکترونیکی^۱

(Paste) می‌باشد. دقت داشته باشید تمامی قسمت های آدرس کامل قید شود .

ترکیب یک آدرس الکترونیکی معمولاً به شکل زیر است :

Protocol Path to doc
http://www.apa.org/montol/octoo/workplace.html

Host name file name of specific document

روش مبادله اطلاعات Protocol میزبان خدمات

Host name مسیری که به

path of مدرک منتهی می شود

File name of document نام فایل مدرک مورد نظر

Specific document

- دو نکته قابل توجه : در صورت نیاز به شکستن آدرس الکترونیکی از خط تیره (Hyphen) استفاده نشود. به جای آن می توان بعد از خط مورب (اسلش) و یا نقطه آدرس را شکست.

نکته مهم دوم اینکه وقتی نسخه پیش اثر آماده شد و قبل از تهیه نسخه نهائی (Final version) باید اطمینان حاصل کنید که کلیه آدرس ها و ارجاعات شما فعال بوده مدارک موردنظر را بازیابی می کند .

- در ادامه به نکاتی که خانم دکتر ماری الن گافی (Dr.Mary Ellen Guppey) طی مقاله ای به آن اشاره کرده توجه فرمایید: مقاله (First Publisher in Business Communication Quarterly, Mavch 1997,pp59-76)(Last revision of this online version:2006)

۱- از شکستن آدرس الکترونیکی در انتهای خط خودداری شود . در صورت ضرورت قبل از اسلش یا نقطه باشد . (اگرچه APA بیشتر شکستن قبل از نقطه را پیشنهاد می کند .)

۲- برای نوشتن عنوان کتابها در این روش عنوان کتابها ایتالیک و اولین حرف با حرف بزرگ نوشته می شود .

نویسندگان و محققانی که به استفاده از منابع الکترونیکی روی آورده اند ملاحظه کنند که در منابع چاپی استناد به مراجع میزان اعتبار اثر را تحت تأثیر قرار می دهد . در منابع الکترونیکی نیز به ویژه به دلیل حجم بالای اطلاعات و سهل الوصول بودن درج مطلب، ضرورت استناددهی به منابع و مآخذ را بیشتر و اعتبارسنجی دقیق تری را طلب می کند . در ادامه به چند مورد از شیوه های استناددهی به منابع الکترونیکی اشاره می شود .

۱. (APA Style) انجمن روانشناسی آمریکا در شیوه نامه خود با آدرس APAstyle.org به این نکته اشاره دارد که حجم بالا و تنوع منابع الکترونیکی چالشهایی را برای خلق منابع مفید، علمی و قابل استفاده ایجاد می کند . بنابراین توصیه شده نویسندگان دو نکته را همیشه مدنظر قرار دهند :

الف: هدایت مستقیم خوانندگان به صفحه و اصل آن مدرکی که به آن استناد شده به جای اشاره به آدرس صفحه خانگی یا صفحات وب.

ب: تهیه و نوشتن دقیق آدرس الکترونیکی (URL) اثری که مورد استناد قرار گرفته .

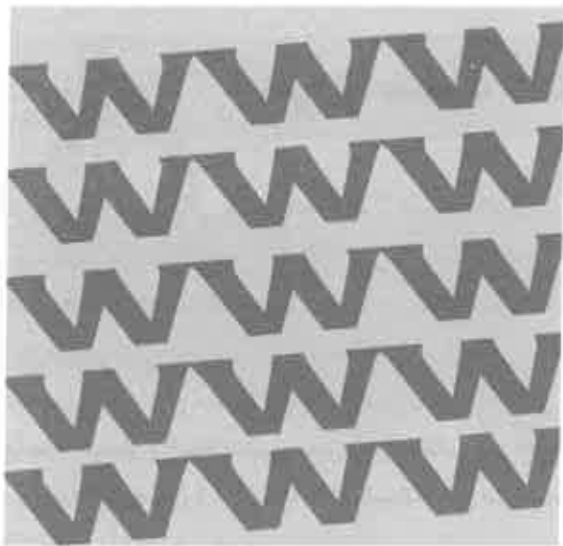
- یک ارجاع باید دارای ویژگی هایی از جمله : عنوان یا توصیف تاریخ (تاریخ نشر یا روزآمد شدن و یا بازیابی مدرک) آدرس الکترونیکی (URL) و در صورت امکان معرفی نویسندگان منبع به بهترین وجه ممکن باشد.

- در استناددهی منابع الکترونیکی آدرس سایت (URL) مهمترین عنصر قابل توجه است . چون در صورت درست نبودن آدرس مدرک مورد نظر بازیابی نخواهد شد و این صدمه ای است به اعتبار و ارزش آن اثر . معمولاً آدرس های الکترونیکی (URL) به دو دلیل عمده ممکن است فعال نباشد

۱- تایپ نادرست آدرس ۲- تغییر جا یا از بین رفتن آدرس مدرک مورد نظر .

بهترین روش برای جلوگیری از به وجود آمدن اشکالات نگارشی استفاده از امکان کپی کردن و چسباندن (Copy)

چنانچه در مقاله شماره پاراگراف ها شماره بندی داشت می توانید عبارت مخفف "para" را قبل از شماره پاراگراف اضافه کنید . مثال (myers,2004,para.5)

- در صورتی که مقاله الکترونیکی دارای شماره صفحه و شماره پاراگراف نبود، می توانید بعد از اشاره به تیتیری که ارجاع مورد نظر شما در آن بخش قرار دارد پاراگراف هایش را شمارش و به عدد پاراگراف فوق اشاره کنید . مثال (Beutlef,2005,Conclussion,Section,para.1)

- علاوه بر شیوه APA که از شاخص ترین شیوه های استناددهی در منابع الکترونیکی است شیوه های دیگر نیز وجود دارد که بسته به اینکه در رشته های علوم انسانی یا علوم پایه باشد شیوه مناسب را انتخاب می کنیم . نمونه هایی از این شیوه نامه ها عبارتند از:

Chicago style : www.chicagomanualofstyle.org

Columbia Guide to online style:
www.columbia.edu/cu/cup/cgos/idx_basic.html

Turabian style:
library.uww.edu/Guides/turacite.htm

اگرچه شباهت های زیادی در شیوه های استناددهی این شیوه نامه ها با APA وجود دارد ولی با توجه به این که استنادها باید یک دست ارائه شود می توانید برای اطمینان از صحت استناددهی خود به آدرس سایت این شیوه نامه ها مراجعه نمایید .

Sentence-Style (حرف اول اسامی خاص نیز بزرگ نویسی می شود).

مثال: How to make money in French and German.

۲- برای نوشتن عنوان های پایاند ها و مجلات : به صورت ایتالیک نوشته می شود و اولین حرف هر لغت نیز با حرف بزرگ نوشته می شود . "Headline Style"
مثال: U.S.News & World Report

۴- برای اشاره به عنوان های مقاله های مجلات : فقط حرف اول جمله بزرگ نویسی می شود و از ایتالیک و مشخص کردن یا خط کشیدن (Under line) استفاده نمی شود .

۵- نویسندگان مدنظر داشته باشند هر زمان استنادی به جای اشاره به آدرس صفحه خانگی به صورت کلی به صفحات خاصی که مدرک موردنظر در آن قرار دارد اشاره نمایند . دقت شود تا در ضمن نوشتن (تایپ) آدرس (URL) کاملاً صحیح باشد . و تا پایان کار و انتشار نسخه نهائی آدرس ها را بازبینی و آزمایش کنند تا از فعال بودن آن مطمئن گردند .

۶- چنانچه مدرکی روزآمد نشده باشد بلافاصله بعد از قید عنوان مدرک (n.d.) وارد شود .

۷- در نظر داشته باشید مشخصاتی همچون آدرس پست الکترونیکی (E-mail) و یا سایر اطلاعات شخصی نمی تواند مرجعی برای استناددهی باشد اطلاعات فوق معمولاً متغیرند .

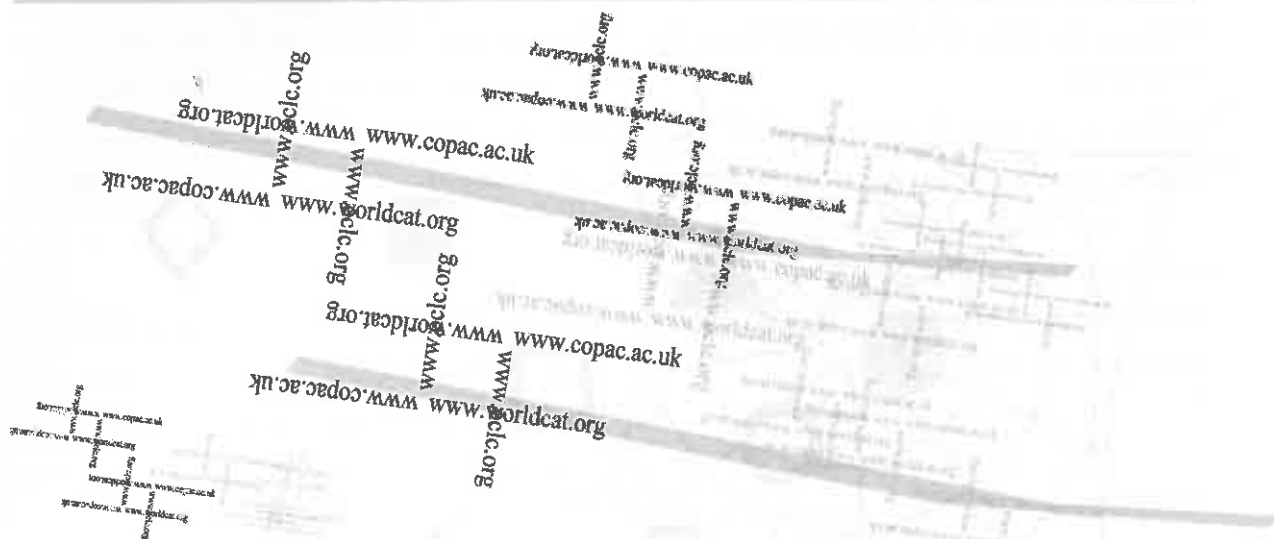
۸- در صورتی که می خواهید به مقاله ای الکترونیکی اشاره کنید و از تفاوت شکل چاپی آن با الکترونیکی مطمئن نیستید بعد از عنوان مقاله واژه فرمت الکترونیکی را قید کنید . اما چنانچه می دانید شکل چاپی تفاوتی با الکترونیکی آن دارد ضروری است تاریخ بازیابی مدرک و آدرس آن (URL) را ذکر کنید .

۹- ارجاع داخل متن بایستی داخل پرانتز قرار بگیرد . در صورتی که به صفحه خاصی استناد می دهید بهتر این است که به نویسنده، تاریخ نشر و شماره صفحه مورد نظر نیز اشاره کنید . برای مثال :

(Cheek & Buss ,1981,P.332)

پاسخی به نیازهای فهرست‌نویسان^۱

Worldcat بزرگترین پایگاه اطلاعات کتابشناختی در جهان است که حاوی بیش از ۶۶ میلیون رکورد فهرست‌نویسی از کتابخانه‌های سراسر جهان بوده و هر پانزده ثانیه یک رکورد جدید به آن اضافه شود. این رکوردها شامل کتاب، نسخ خطی، نوارهای ویدیویی و صوتی، نشریات ادواری، روزنامه‌ها، نقشه‌ها و برنامه‌های کامپیوتری می‌باشد. به علاوه محصولات میکروفیلم و میکروفیش را فهرست می‌کند Worldcat طرح‌هایی را برای توسعه مجموعه، فهرست‌نویسی، کنترل مستند و خدمات گذشته نگر ارائه می‌نماید. می‌توان از طریق سیستم‌های محلی و یا به صورت پیوسته به Worldcat دسترسی یافت.

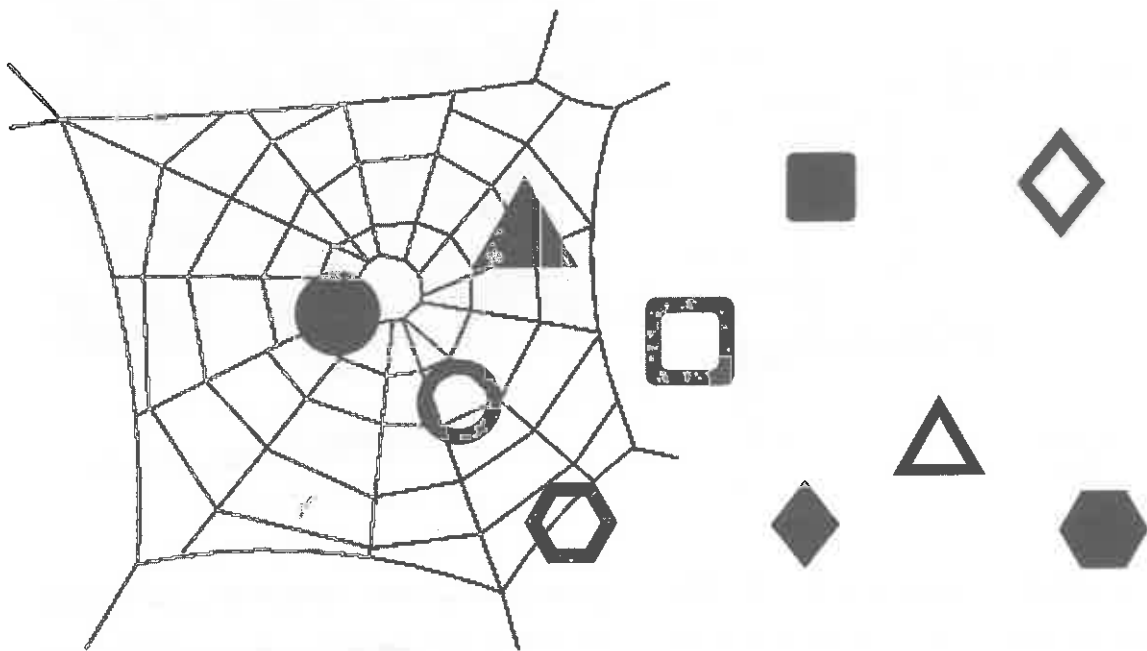
OCLC با آدرس (oclc.org) در سال ۱۹۶۷ جهت ارائه خدمات فهرست‌نویسی به صورت تعاونی ایجاد شد است. در حال حاضر بیش از ۴۱,۵۵۵ کتابخانه از ۱۱۲ کشور در سراسر جهان از خدمات این سایت استفاده می‌کنند. علاوه بر کتابداران، دانشجویان و محققین نیز می‌توانند از اطلاعات کتابشناختی و سایر اطلاعات این پایگاه استفاده کنند.

Copac با آدرس www.copac.ac.uk فهرست مشترکی است که امکان دسترسی به فهرست اعضای (CURL) کنسرسیوم کتابخانه‌های تحقیقاتی (Consortium of Research Libraries) را فراهم می‌آورد. بیش از ۲۱ میلیون رکورد در سایت Copac وجود دارد که نشانگر منابع موجود در ۲۷ موسسه‌ای است که عضو Copac هستند، از جمله این مؤسسه‌ها کتابخانه ملی انگلیس، کتابخانه ملی اسکاتلند و کتابخانه ملی ولز را می‌توان نام برد. همچنین مجموعه‌های خاصی از کتابخانه‌های دیگری که عضو CURL نیستند را نیز در بر می‌گیرد.

وب سایت Copac شامل خدمات اطلاعاتی و فراهم آوری منابع است. برای جستجو در فهرست Copac روی هر صفحه وب یکی از کلیدهای ورودی را انتخاب کنید، تعدادی از کتابخانه‌ها بخشی از اطلاعات مجموعه‌شان را در برگه فهرست نویسی نگه می‌دارند و بیشتر مجموعه کتابخانه به صورت Online (پیوسته) قابل جستجو است. برای به دست آوردن اطلاعات مجموعه‌هایی که هنوز به صورت پیوسته قابل دسترسی نیست باید به وب سایت کتابخانه مربوطه مراجعه کرد.

معرفی یکی از سایت‌های معتبر جهت فهرست‌نویسی کتب لاتین با آدرس www.worldcat.org

آشنایی با انواع فایل ها در محیط وب^۱

گرافیکی ویدئویی و اغلب برنامه نرم افزاری مرتبط با آن فایل ها را دربرداشته باشد. برخی از مواقع ممکن است فایل‌های با بیش از یک پسوند نظیر Tar و gz مشاهده کنید که نشان می‌دهد بیش از یک نوع نرم افزار برای فشرده سازی آن فایل به کار رفته است. در این متن به طور مختصر برخی از انواع فایل ها معرفی می‌گردد:

فایل های گرافیکی (Graphic File)

رایج ترین فایل های گرافیکی در محیط وب فایل‌هایی با پسوند gif, jpeg هستند که برای فایل های فوتوگرافی و سایر تصاویر کاربرد دارند و هیچ محدودیتی از نظر نوع سیستم عامل (PC, مکینتاش و Unix) ندارند.

gif

متداولترین فایل گرافیکی در اینترنت است و مخفف Graphics interchange Format می باشد. این فایل در اواخر دهه ۱۹۸۰ توسط CompuServe توسعه یافته است. چنانچه مرورگر کامپیوتر شما نمایشگر فایل gif را ندارد، می‌توانید برنامه LViewPro(lviewpxx.zip) یا

هنگام کار و دانلود فایل ها در محیط وب، بدون شک با انواع بسیار زیادی از قالب‌های فایل های الکترونیکی برخورد کرده اید. راه شناسایی انواع فایل ها توجه به پسوند آنها می باشد که معمولاً پس از نقطه (.) یا ۲ یا ۴ کاراکتر می آید (.xx). لازم است نوع فایل را شناسایی کنید تا بدانید آن فایل در کامپیوتر شما کار می‌کند و آیا به نرم افزار خاصی برای نمایش یا اجرای آن نیاز دارید یا خیر. بسیاری از سایت ها، فایل های خود را برای هر دو نوع سیستم عامل ویندوز و مکینتاش قابل دسترس می‌سازند. مرورگر شما توانایی شناسایی و نشان دادن برخی از آنها (و نه همه آنها) را دارد.

اکثر فایل ها شامل یکی از اشکال زیرند: فایل متنی، فایل تصویری، فایل صوتی و فایل ویدئویی. برخی از فایل ها به صورت فشرده هستند. عمده ترین فایل های فشرده، فایل هایی با پسوند Tar, Sit, Zip می‌باشند. این پسوند ها فرمت فشرده معروف برای سیستم های PC، مکینتاش و Unix ارائه می‌دهند. آنها ممکن است فایل های تکی یا گروهی از فایل ها باشند که در کنار هم به شکل یک پوشه بسته بندی شده‌اند. یک فایل آرشیوی ممکن است فایل های

^۱ - نفیسه دری فر (کارشناس ارشد مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد)

فایل های ra ، فایل های صوتی به نام ReadAudio هستند که توسط شرکت Read networks توسعه یافته اند و به شما اجازه اجرای فایل های صوتی در زمان واقعی (real-time) می دهند . این نوع فایل ها جهت اجرا در هر دو سیستم مکینتاش و ویندوز به برنامه Realplayer نیاز دارند .

.wav

نوع دیگری از فایل های صوتی که در سیستم مکینتاش با برنامه Sound APP و در سیستم PC با برنامه Ave Hold form قابل اجرا هستند . همچنین برنامه خوب دیگری به نام Win play وجود دارد که این نوع فایل ها را مانند فرمت های دیگر اجرا خواهد کرد .

فایل های ویدئویی Video Files

.avi

پسوند avi فرمت استاندارد فایل های ویدئویی برای سیستم ویندوز می باشد که برای نمایش آن به برنامه Aviprox.exe یا Windows Media Player از شرکت مایکروسافت نیاز است .

.mov/movie

برای نمایش این نوع فایل های ویدئویی می توانید با شماری از برنامه های کاربردی نظیر Sparkle یا Movie Player برای سیستم مکینتاش و Quick Time برای سیستم ویندوز فایل ها را اجرا کنید .

.mpg/mpeg

فرمت استاندارد برای فیلم ها در اینترنت می باشد که در سیستم مکینتاش از برنامه sparkle جهت اجرای فایل های ویدئویی یا تبدیل آن به فیلم های Quick Time استفاده می شود .

.qt

پسوند دیگری که فیلم Quick Time را می سازد ، qt می باشند . در سیستم مکینتاش آخرین ویرایش Quick Time کاربرد دارد .

.ram

PolyView (polyvxxx.zip) را جهت مشاهده چنین فایل هایی بر روی ویندوز PC یا مکینتاش (mac) نصب کنید .
jpg/jpeg/jfif

استاندارد فشرده معروفی است که برای عکسها و تصاویر به کار می رود . فایل های با پسوند jpeg در هر نوع قالبی که نمایشگر JPEG دارد قابل مشاهده می باشد . می توانید با اکثر مرورگرهای وب این نوع فایل ها را ببینید . برای سیستم مکینتاش، برنامه JPEGview، برای PC برنامه LViewpro یا PolyView را به کار برید .

.tiff

فرمت تصویری بسیار بزرگ با وضوح بالاست و برنامه JPEGview برای سیستم مکینتاش و Lviewpro یا Polyview برای سیستم PC جهت مشاهده آن به کار می رود .

تمامی فرمت های گرافیکی بالا ، در نرم افزارهایی مانند DeBabelizer, Photoshop برای سیستم مکینتاش و Photostyler یا Photoshop برای ویندوز ، می توانند مشاهده ، خلق و یا اصلاح شوند .
فایل های صوتی (Sound Files)

.au/ulaw/mulaw

رایج ترین فرمت صوتی در محیط وب است که سیستم های PC می توانند جهت اجرا برنامه wave form Hold and Modify را به کار برند و سیستم مکینتاش جهت اجرا نیاز به برنامه Sound APP دارند .

.aiff

نوع دیگری از فایل های صوتی در وب است که اگر چه به فرمت مکینتاش است ولی در قالب های دیگر نیز می تواند به کار رود و همان برنامه هایی که برای فایل های با پسوند au نیاز است برای اجرای این فرمت نیز لازم می باشد .

.mp3

معروف ترین فرمت فایل های صوتی در وب است که برای پخش سی دی موسیقی با کیفیت بالا به کار می رود . این نوع فایل ها به برنامه MP3 Player نیاز دارند که با هر دو نوع سیستم ویندوز و مکینتاش سازگاری دارد .

.ra

فرمت معروف از ram، Read Network می باشد. برای مشاهده چنین فایل هایی به نرم افزار Read player نیاز دارید. جهت دانلود این نرم افزار می توانید به سایت real.com مراجعه کنید.

formatted document و Plain text فایل های متنی.html/htm

اسناد و مدارک وبی به این زبان تهیه می شوند. این نوع فایل ها جهت مشاهده به مرورگرهای وب نظیر Navigator یا IE (Internet Explorer) نیاز دارند.

.txt
فایلی متنی است که با برنامه ای نظیر برنامه word در مایکروسافت و یا یک ویرایشگر متنی ساده نظیر Simple text در سیستم مکینتاش قابل مشاهده است. همچنین برای سیستم های PC می توان از Notepad استفاده نمود.

.doc
فرمت عمومی و متداول سیستم PC برای فایل های متنی می باشد. اگر چه ممکن است به طور اتفاقی فایل هایی با این پسوند به کار روند که مدارک متنی نیستند اما به طور معمول فایل هایی هستند که برای برنامه word مایکروسافت یا word perfect در سیستم عامل ویندوز ایجاد شده اند.

.pdf
نوعی از فرمت اسناد قابل انتقال است. این نوع فایلها نوع پیشرفته‌ای هستند که توسط سیستم های Adobe دارا شده اند و این امکان را در اختیار ما می‌گذارد که اسناد همان‌گونه که بر روی کامپیوتر مشاهده می‌شوند از طریق اینترنت نیز قابل انتقال باشد. جهت مشاهده این نوع فایل‌ها به نرم افزار Adobe Acrobat نیاز است که از طریق وب سایت Adobe می‌توان این نرم افزار را دانلود نمود.

.ps
این پسوند مخفف فایل Post Script می‌باشد. اگرچه از نظر فنی یک فایل متنی محسوب می‌شود اما اساساً فقط توسط یک پرینتر post script قابل خواندن است و یا اینکه با کمک یک مشاهده‌گر صفحه‌ای مانند Ghost Script که روی سیستم‌های مکینتاش، ویندوز و Unix وجود دارد، قابل دیدن است.

compressed&encoded files فایل های فشرده و کدگذاری شده

.arc
یک فرمت قدیمی و ناکارآمد برای آرشیو (بایگانی) و فشرده سازی است. اگر نیاز دارید فایل هایی با سیستم عامل قدیمی تر را مبادله نمایید یا مایل به خواندن فایل هایی قدیمی بر روی سیستم جدید هستید، به برنامه Arc program احتیاج دارید.

برای سیستم PC برنامه Stuffit Expando و برای سیستم مکینتاش Arc mac کاربرد دارد.

.arj
فرمت رایج برای MS-DOS به ویژه در اروپاست. این فرمت در برخی از موارد ممکن است عملکرد بهتری از فرمت‌های عمومی دیگر نظیر zip,gzip و فرمت‌های Stuffit داشته باشد. نرم افزار مورد استفاده آن Stuffit Expander یا Winzip برای سیستم ویندوز و UnArj Mac در مکینتاش می باشد.

.bin
این نوع فایل، فایل کدگذاری شده است که در سیستم مکینتاش نیاز به نرم افزار Stuffit Expander دارد. شما این نوع از فایل ها را به عنوان Mac Binary یا Binary دانلود می‌کنید.

.exe
یک فایل اجرایی در سیستم عامل DOS یا ویندوز است. چنانچه یک فایل اجرایی باشد معمولاً با دوبار کلیک بر روی آیکون آن در desktop کامپیوتر اجرا می‌گردد. این تنها راهی است که مشخص می سازد آن فایل اجرایی است.

.gz/gzip
برنامه فشرده سازی مربوط به پروژه GNU است که اغلب برای فایل های سیستم عامل PC, Unix به کار می رود. برای مکینتاش macGzip استفاده می شود. بازکننده های Gzip زیادی وجود دارد که بر مبنای ویندوز طراحی شده اند.

.hqx
فرمت رایج کدگذاری مکینتاش می باشد. یک فایل با پسوند .hqx فایل باینری در مکینتاش است که به متون ASCII

win code را در ویندوز جهت کدبرداری فایل ها استفاده کنید.

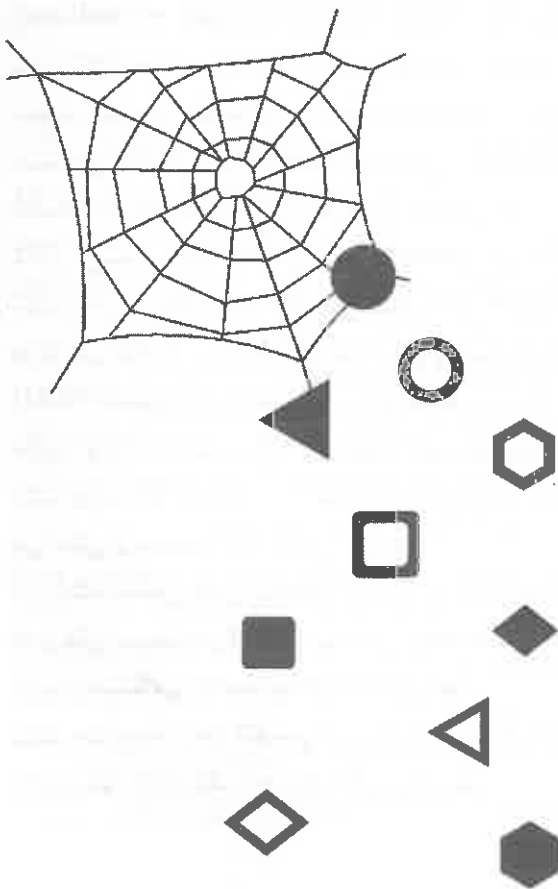
.Z

فایل فشرده شده در unix است . جهت بازکردن فایل ها از حالت فشرده و مشاهده آنها می توانید از برنامه winzip یا Stuffit Exparder استفاده کنید . همچنین می توانید gzip را برای بازکردن فایل ها به کار برید اما نمی توانید برای تولید چنین فایل هایی از آن استفاده کنید .

.zip

فرمت استاندارد فشرده سازی متداول در محیط Windows, Dos می باشد . این فایل ها می توانند در PC با برنامه winzip از حالت فشرده خارج شوند . همچنین می توان از برنامه Stuffit Exparder برای مکینتاش یا ویندوز استفاده کرد .

جهت دانلود (دریافت) نرم افزار به منظور مشاهده ، اجرا ، و بازکردن هر یک از فرمت های فایلی که توضیح داده شد ، می توان به سایت Download.com مراجعه نمود .

تبدیل شده تا بتواند با امنیت بیشتر از طریق اینترنت قابل انتقال باشد . برای کدبرداری از این گونه فایل ها می توانید برنامه Stuffit Exparder یا BinHex4 را به کار برید .

.sit

فایلی در سیستم مکینتاش است که با استفاده از برنامه ای به نام Stuffit فشرده شده است . برای بازکردن چنین فایل هایی به برنامه ای به نام Stuffit Deluxe یا Stuffit Exparder نیاز دارید .

.sea

فایل آرشیوی اجرایی در مکینتاش است . یک فایل آرشیوی معمولاً مجموعه ای از فایل هاست که در یک فایل ترکیب شده است و دانلود کردن آن ها را آسان می سازد . از آنجایی که این فایل آرشیوی قابلیت اجرایی خودکار دارد نیازی به نرم افزار خاص یا ابزاری برای اجرای آن نیست و به سادگی می توان با کلیک بر روی آیکون موجود در desk top مکینتاش فایل ها را از حالت فشرده و بسته بندی شده خارج نمود .

.tar/.tar.gz/.tar.z/.tgz

یک طرح آرشیوی در unix است که در PC ها نیز قابل دسترس است . Tar مخفف Tape Archive است که می تواند فایل ها را آرشیو نماید نه فشرده . بنابراین فایل هایی با پسوند tar ، اغلب با نرم افزار Gzip فشرده شده اند و به همین دلیل است که شما گهگاهی ممکن است با فایل هایی با پسوند tar.gz روبه رو شوید . برای دانلود و استفاده از فایل های tar بر روی مکینتاش برنامه ای به نام Tar را به کار برید . و برای سیستم عامل ویندوز می توانید از winzip جهت مشاهده و بازکردن فایل های آرشیوی استفاده نمائید .

.UU

فایلی کدگذاری شده است که به کاربر اجازه می دهد داده های باینری خود را به متن تبدیل نموده تا از طریق پست الکترونیکی آن را ارسال نماید . شما اغلب فایل هایی با پسوند UU را نمی بینید به دلیل اینکه نرم افزارهای پست الکترونیکی به طور خودکار فایل را کدبرداری نموده به گونه ای که برای شما قابل مشاهده نیست . چنانچه نرم افزار پست الکترونیک شما فایل های کدبرداری UU را ندارد ، می توانید برنامه UU undo را در سیستم مکینتاش و برنامه

معرفی بزرگترین پایگاه اطلاعات پزشکی جهان^۱

<http://gateway.nlm.nih.gov>

OLDMEDLINE این پایگاه حوزه های پزشکی، پیشگیری های علمی و علوم سلامتی و ... را تحت پوشش قرار می دهد،

LOCATOR PLUS فهرست پیوسته (Online) کتابخانه ملی پزشکی آمریکا است و شامل بیش از ۸۰۰۰۰۰ فهرست ثبت شده کتابها، منابع سمعی-بصری، مجلات، فایل های کامپیوتری و دیگر مواد چاپی می باشد.

MEDLINPLUS یک وب سایت جهت اطلاع رسانی استفاده کنندگان می باشد و شامل موضوعات سلامتی و نیز یک راهنما برای بیش از ۹۰۰۰ عنوان اقلام دارویی و درمان های بدون تجویز پزشک می باشد.

جستجو در Medline از سه طریق می باشد ۱. موضوع (topic) ۲. نویسنده ۳. عنوان مجلات (journal) و مبنای جستجو به دو صورت امکان پذیر می باشد:

۱. جستجوی ساده

۲. جستجو پیشرفته

همچنین می توانیم برای دستیابی به فیلدهای خاص از نمایه کمک بگیریم به طوری که ابتدا فیلد مورد نظر را وارد و بعد گزینه Index را انتخاب کنیم، لیستی مربوط به عنوان وارد شده ما به ترتیب الفبایی نشان داده می شود که می توان از آن انتخاب کرده و به جستجو ادامه داد.

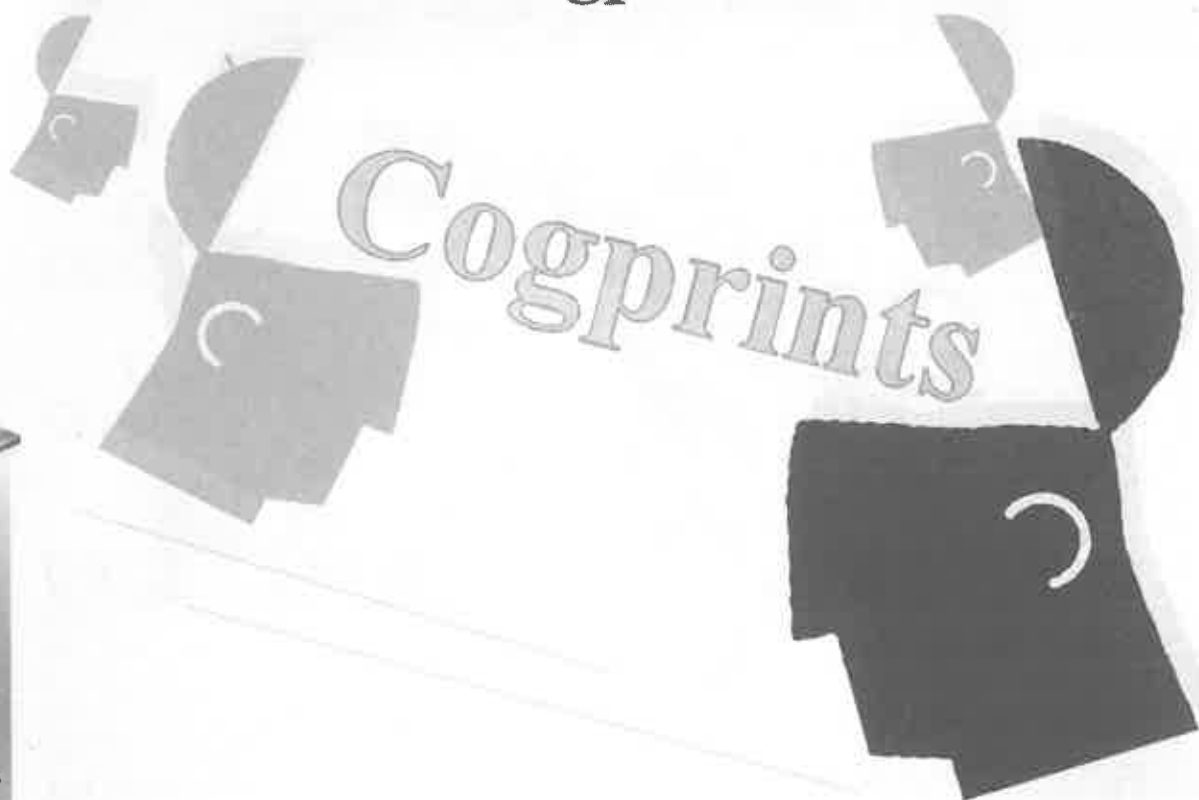
به منظور دسترسی سریع و کامل به اطلاعات پزشکی و علوم وابسته برای اولین بار کتابخانه ملی پزشکی آمریکا (United States National Library of medicine) از سال ۱۹۶۶ اطلاعات خود را به صورت پیوسته و رایگان در اختیار کاربران خود قرار داد. استفاده کنندگان اجازه جستجوی همزمان به پایگاه های اطلاعاتی از (USNLM) کتابخانه ملی پزشکی آمریکا را دارند. از جمله مواردی را که شامل می شود، عبارت است از سایت pubmed، این سایت مجموعه ای از مقالات بانک اطلاعاتی مدلاین است که توسط مرکز ملی اطلاعات بیولوژی کتابخانه ملی پزشکی آمریکا (NLM) تاسیس گردیده است. این سایت شامل بیش از ۱۱ میلیون چکیده مقالات مجلات در زمینه علوم زیستی می باشد. موارد ذکر شده از ۴۵۰۰ مجلات پزشکی داوری شده بین المللی از سالهای ۱۹۶۶ تاکنون می باشد.

این پایگاه مباحثی چون پزشکی، پرستاری، دندانپزشکی، دامپزشکی، سیستم مراقبت های بهداشتی، بهداشت محیط و علوم آزمایشگاهی را تحت پوشش قرار می دهد. بیشتر منابع به زبان انگلیسی می باشند و مجلات غیر انگلیسی نیز دارای چکیده به زبان انگلیسی هستند.

^۱ - مریم قیاسی (کتابدار مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد)

آشنایی با سایت

Cogprints¹

Mike Jewell و همکار وی مایک جیول صورت گرفت. البته این سایت با استفاده از نرم افزار eprint نسخه ۲/۳ که در سال ۲۰۰۵ بازنگری شده، به وجود آمده است. نرم افزار اجرای این سایت را در آدرس eprint.org می توان یافت. برای کسب اطلاعات بیشتر می توانید با آدرس cogprints@ecs.soton.ac.uk تماس حاصل فرمایید.

کمیته مشترک نظام اطلاعاتی انگلستان با نام اختصاری JISC به عنوان قسمتی از برنامه کتابخانه های الکترونیکی پشتیبانی مالی این سایت را به عهده دارد. در صفحه نخست سایت امکان جستجو به دو شیوه وجود دارد.

۱. براساس موضوع
۲. براساس سال.

در نوع اول موضوعات کلی در ۸ طبقه از زیست شناسی تا روانشناسی و در زیر تقسیمات فوق مثلا در حوزه

سایت Cognitive Science Eprint Archive با آدرس cogprints.org به عنوان یک سایت با دسترسی آزاد (open access) امکان بازیابی مقالات علمی و پژوهشی به صورت تمام متن را در اختیار کاربران قرار می دهد. نکته قابل توجه اینکه سایت فوق علاوه بر مقالات چاپ شده، مقالاتی که در مرحله داوری قرار گرفته و هنوز به مرحله انتشار نرسیده اند را نیز در اختیار پژوهشگران قرار می دهد.

پایگاه Cogprints حاوی آرشیوی از مقالات پژوهشی حول محور روانشناسی، زبان شناسی (ترکیب زبان و لغت و ساختمان واژه)، هوش مصنوعی و سایر شاخه های علوم شناختی است و به موازات آن علوم رایانه، زیست شناسی و فلسفه را در بر می گیرد. پایگاه مذکور ابتدا توسط دانشگاه سوت امپتون انگلیس راه اندازی شد. طراحی و پیرایش نخست آن توسط روبرت تانزلی Robert Tansley و ویرایش های بعدی توسط کریستوفر گوتریدج Christopher

۱- مینا طلاکوب (کارشناس ارشد کتابخانه دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد)

Cogprints

مقاله می‌توانیم آن را در ۲ قالب HTML و PDF به دلخواه داشته باشیم.

علاوه بر نوع دسترسی فوق امکان جستجوی ساده و پیشرفته در این پایگاه به کاربران داده شده که با استفاده از قوانین جبر بولی امکان ترکیب و جستجو با فیلدهای عنوان، نویسنده، سال نشر، کلیدواژه‌های موجود در متن، چکیده و عنوان و ذکر تاریخ مشخص و محدودیت زمانی نیز وجود دارد. این سایت اجازه می‌دهد تا با ارائه یک آدرس پست الکترونیکی و نام کاربر و رمز ورود بتوانید از استفاده‌کنندگان این سیستم بوده تا از طریق آدرس پست الکترونیکی با شما ارتباط برقرار نماید، و اشخاص می‌توانند سفارش مقالاتی را از آرشیو بدهند و با نام کاربری و رمز ورود خویش دریافت نمایند.

روانشناسی موضوعات جزئی‌تر مانند روان‌شناسی شناختی کاربردی، تجزیه و تحلیل رفتاری، روانشناسی بالینی، رشد اجتماعی، روابط میان تن و روان، فیزیولوژی و ... را در بر می‌گیرد که در هر کدام امکان فراخوانی مقالات پژوهشی را فراهم می‌نماید.

از تعداد ۲۸۱۷ مقاله قابل دسترس در این سایت حدوداً ۱۲۲۱ مورد مربوط به حوزه روانشناسی و تقسیمات فرعی آن می‌باشد. هنگامی که یکی از موضوعات را انتخاب می‌کنیم، تعدادی رکورد با اطلاعات کتابشناختی آن معرفی می‌شوند با انتخاب مجدد در مرحله دوم به اطلاعات بیشتر از جمله چکیده و کلیدواژه‌ها و مشخصات نویسندگان و منابع مورد استفاده روبرو می‌شویم. پس از درخواست متن

راهنمای والدین

برای استفاده ایمن از شبکه اینترنت^۱

ارتباط در وب، اظهار خلاقیت و ملاقات با دوستان جدید تشویق می‌کند. این وب سایت ها غالباً به دانش آموزان پیشنهاد می‌کنند که افکار و استعدادها مانند نوشته ها و اشعار و یا حتی خاطرات ساده زندگی خود را برای آنها ارسال کنند. از طریق این وب سایت ها، نوجوانان افرادی را برای برقرری ارتباط پیدا می‌کنند. کسانی که دارای علایق و یا مشکلات مشترک با آنها هستند. و به این ترتیب احساس عدم تنهایی در آنها به وجود می‌آید. اما در این فرآیند، برخی کودکان ندانسته خود را در معرض ریسک قرار می‌دهند. با به اشتراک گذاشتن اطلاعات شخصی خود بروی اینترنت، آنها ممکن است از اینکه این اطلاعات در اختیار چه کسانی قرار می‌گیرد بی‌خبر باشند. در حالیکه اینچنین وب سایت هایی به نوجوانان ارائه می‌شود و هرکسی در دنیا می‌تواند به این اطلاعات دسترسی داشته باشد. شاید کودکان ما اگر بدانند که مدیران و والدینشان می‌توانند به راحتی

غالباً از اینترنت به عنوان شاهره اطلاعاتی یاد می‌شود. ولی برای بسیاری از والدین، اینترنت بیشتر شبیه یک بزرگراه شش بانده، بدون هیچ علامت راهنمایی و کنترل ورود است. وب می‌تواند یک منبع عالی اخبار و اطلاعات، اوراق تحصیلی و برنامه ریزی و در بعض موارد یک راه ارتباطی جدید و دسترسی به افراد دیگر باشد. مخصوصاً برای نوجوانان که غالباً اینترنت اعم از گفتگوی آنلاین، اتاق های گفتگو، وبلاگ ها و نشریات آنلاین، بخش مهمی از زندگی اجتماعی آنان را تشکیل می‌دهد.

با توجه به وسعت اینترنت، بسیاری از والدین در باره اینکه فرزندانشان در معرض چه مسائلی قرار می‌گیرند، در چه مواردی مشارکت می‌کنند و در وب با چه کسانی در ارتباط هستند، اظهار نگرانی کرده اند. برخی از سایت های اینترنتی وجود دارند که نوجوانان به سمت آنها کشیده می‌شوند. سایت هایی که آنان را به برقرار

^۱ - مریم مرادی خواه (کارشناس مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد)

اطلاعات شخصی آنان را مطالعه کنند، متعجب شوند. آنان شاید ندانند که با معرفی نام دبیرستان خود، راههای دسترسی به محل زندگی خود را به دیگران نشان داده اند. شاید ندانند که برخی از اطلاعاتی که به این قبیل سایت ها ارسال می کنند (اطلاعاتی در مورد علائق و دوستان نزدیک) در دنیای واقعی به معنای دعوت برای شرکت در فعالیت هایی خاص قلمداد می شوند. شاید ندانند که برخی از عکس هایی که ارسال می کنند، برانگیزنده جلوه می کند. آنها شاید درک نکنند که این عکس ها می تواند به صورت گسترده به اشتراک گذاشته شود و یا ندانند که این عکس ها چگونه مورد تفسیر قرار می گیرد.

برخی از وب سایت ها تلاش کرده اند که برای سیستم خود، کنترل هایی به وجود آورند. مثلاً ورود وب سایت WWW. My space. Com تنها برای افرادی جایز است که حداقل ۱۶ سال سن داشته باشند. ولی در مورد اعتبار سنجی و تأیید صحت اطلاعات وارد شده، راه مناسبی را در نظر نگرفته اند. این سایت و بسیاری سایت های دیگر، سوال هایی شخصی مبنی بر فعالیت افراد در زمینه ورزش، فعالیت های اجتماعی، موسیقی مورد علاقه و حتی گاهی در مورد رفتارهای جنسی افراد مطرح می کنند. سپس افراد دیگر وارد سایت شده و در مورد مسائل شخصی دیگران اظهارنظر می کنند که در برخی موارد به آزار و اذیت آنلاین منجر می شود.

بنابراین، والدین چه می توانند بکنند؟ راههای ارتباط با فرزندان را باز کنید. از آنها در مورد وب سایت های مورد علاقه شان بپرسید. از آنها بخواهید فایل های شخصی شان را به شما نشان دهند و یا حداقل با آنها در مورد اطلاعاتی که تا کنون ارسال کرده اند و همچنین امنیت و نوع اطلاعاتی که به اشتراک می گذارند، صحبت کنید.

کامپیوتر را در یک محل مشترک مانند اتاق نشیمن قرار دهید و خود شما در آن محل حضور داشته باشید.

اگر در فرزند خود یا دوستانش رفتار نامناسبی احساس کردید، با فرزند خود و سایر والدین در مورد نگرانی تان صحبت کنید. اگر با مطلب و موارد نامناسبی مواجه شدید، می توانید فرزند خود را محدود کنید و یا کامپیوتر را از دسترس وی دور نگهدارید. می توانید با مشاهده (History) کامپیوتر، بفهمید فرزند شما به چه سایت هایی مراجعه کرده است.

در باره حقوق خود مطالعه کنید. اگر فرزند شما از طریق اینترنت مورد اذیت و آزار قرار گرفته، می توانید گزارش موثقی تنظیم کنید. و از وب سایت موردنظر شکایت کنید.

اطلاعات خود را پیوسته به روز کنید. هرروز تکنولوژی های جدید و وب سایت های متنوع عرضه می شوند از وب سایت هایی که در ادامه معرفی شده اند دیدن کنید. این سایت ها حاوی اطلاعاتی راجع به جدیدترین تکنولوژی ها، اطلاعاتی در رابطه با امنیت شبکه و وب سایت هایی که به نوجوانان عرضه می شود، می باشد.

WWW. Netsmartz. Org

این وب سایت اطلاعات مفیدی راجع به امنیت اینترنت ارائه می دهد.

یک بخش از این سایت، شما را با راه حل های متفاوتی آشنا می کند که بسیار آموزنده می باشد.

<http://www.Netsmartz.Org/resoures/realife>

۱- نکات ایمنی برای والدین

www.WiredSafety.Com

www.Eschoolnews.com/news/Showstory

۲- نکات ایمنی برای نوجوانان:

www.teenagels.Org

<http://kids.Getnetwise.Org/safetyguidetips/teens>

۳- سایت های networking برای نوجوانان

www.MySpace.com

www.LiveJournal.com

www.TheFaceBook.com

